

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211212819
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4211212819.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej, a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 821 01 Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného JUDr. Jánom Mišúrom, advokátom so sídlom Záhradnícka 27, 811 07 Bratislava, proti žalovaným: 1/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/X, XXX XX F., a 2/ E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX O. XXX, o zaplatenie sumy 2.824,99 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 15C/13/2012-280 zo dňa 15.06.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi priznáva voči žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.824,99 eura spolu s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.977,53 eura od 19.02.2011 do zaplatenia, ako aj s 8,75% ročným úrokom z omeškania zo sumy 847,46 eura od 21.09.2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a žalobcovi priznal voči žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 2 písm. a), j), § 3, § 24 ods. 2 písm. b), ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“ alebo „zákon“), § 420 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a čl. 2 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“). Výrok o trovách konania oprel o ustanovenie § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa po pripustení zmeny žaloby domáhal zaplatenia sumy 2.824,99 eura s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 20.07.2010 žalovaný 2/ ako vodič motorového vozidla John Deere, ktorého držiteľkou bola žalovaná 1/, zavinil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej vznikla škoda na motorovom vozidle Škoda Fabia, EČV: KN 534 CR, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol Miroslav Černek, na vozidle Škoda Superb, EVČ: F. a iná vecná škoda na telekomunikačnom vedení vo vlastníctve spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Žalovaná 1/ ako držiteľka motorového vozidla John Deere nemala ku dňu nehody uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z toho dôvodu žalobca podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona o povinnom zmluvnom poistení poskytol poškodeným z poistného garančného fondu poistné plnenie v celkovej výške 2.824,99 eura s príslušenstvom.

2. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalovaný 2/ ako vodič viedol dňa 20.07.2010 motorové vozidlo (kombajn) po obci Zlatná na Ostrove smerom na obec Čalovec. Kombajn spĺňal definíciu motorového vozidla podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, pretože išlo o samostatné nekoľajové vozidlo s vlastným pohonom, ku ktorému sa vydáva technické osvedčenie. I k takémuto motorovému vozidlu musí byť uzavretá zmluva o povinnom zmluvnom poistení v zmysle § 3 zákona zo strany držiteľa vozidla. Na uvedené motorové vozidlo žiadne povinné zmluvné poistenie uzavreté nebolo, a preto si v prípade vzniku škodovej udalosti mohli poškodení uplatniť nárok na náhradu škody u Slovenskej kancelárie poisťovateľov (žalobcu).

3. Nárok žalobcu nie je nárokom na náhradu škody, ale je regresným nárokom. Súd pri posúdení nároku žalobcu vychádzal z ustanovenia § 24 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení, v zmysle ktorého má žalobca právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a), b), f) a g), na náhradu toho, čo za neho plnil. V danom prípade má zodpovednosť podľa § 24 odsek 2 písm. b) prevádzkovateľ vozidla ako aj vodič. Z výpisov účtov žalobcu mal súd preukázané, že žalobca poskytol poškodeným plnenie v celkovej výške 2.824,99 eura, a preto považoval nárok žalobcu za dôvodný. Keďže sa žalovaní dostali s plnením do omeškania, priznal súd žalobcovi aj príslušné úroky z omeškania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že nevykonaný dôkaz súkromným znaleckým posudkom, ktorý mali zabezpečiť žalovaní. Tento dôkaz však viac ako rok nezabezpečili, preto pokračoval v konaní v súlade so zásadou hospodárnosti konania a vo veci rozhodol. Predloženie ďalšieho znaleckého posudku nepovažoval súd za podstatné z toho dôvodu, že žalobca má regresný nárok, ktorý nie je nárokom na náhradu škody. Samotný odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 1T/25/2011 je dostatočným dôkazom o tom, že k protiprávnemu konaniu žalovaného 2/ došlo. Znaleckým posudkom bolo tiež preukázané, že škoda na motorovom vozidle Škoda Fabia bola spôsobená v dôsledku kontaktu s kombajnom, ktorý riadil žalovaný 2/ a spôsobil ním škodu.

4. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, ktorý navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietali, že súd vo veci rozhodol napriek tomu, že nebol vypracovaný znalecký posudok a aj napriek tomu, že mal vedomosť, že k poškodeniu vedenia nedošlo tak, ako je uvedené v spise. Ing. Gabriel Belobrad pracuje na znaleckom posudku, avšak zo zdravotných dôvodov ho ku dňu pojednávania na súde prvej inštancie nestihol vypracovať. Súdu sa ospravedlnil, načo však súd nebral ohľad. Už na prvé pojednávanie mali so sebou vypracovaný posudok od Ing. Ladislava Bedecsa na posúdenie okolností, no tento súd „neprijal“. Vyšetrovateľ zistil, že k dopravnej nehode došlo zachytením telekomunikačných káblov do ľavej hornej časti samohybného pracovného stroja John Deere 2064 (kombajna), čo spôsobilo otvorenie jeho bočného krytu, a následne vylomil stĺp telekomunikačného vedenia. K zrážke mohlo dôjsť len v prípade, že telekomunikačné vedenie nebolo umiestnené podľa platnej normy. Ku škodovej udalosti preto z objektívnych dôvodov nemohlo dôjsť. V napadnutom rozsudku sa súd nevysporiadal s tým, že umiestnenie telekomunikačného vedenia nespĺňalo predpísanú normu. Pri obhliadke boli zaistené úlomky pôvodného laku a ich rozborom by sa preukázalo, či k poškodeniu došlo kombajnom alebo iným príčinám. Podľa nich škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Žalovaný 2/ nemohol zabrániť škode ani pri vynaložení všetkého úsilia, čo možno od neho požadovať, preto navrhli vykonať dôkazy oboznámením znaleckých posudkov Ing. Ladislava Bedecsa a Ing. Gabriela Belobrada.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že žalovaní na pojednávaní dňa 31.03.2017 uviedli, že predložia už skôr vyhotovený znalecký posudok a zároveň oznámia termín, dokedy bude možné vypracovať nový znalecký posudok. Súd ich návrhu na predloženie znaleckého posudku vyhovel a uložil im ho predložiť do 15.04.2017. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 14.03.2012, avšak žalovaní na tomto pojednávaní žiadny znalecký posudok nepredložili. Súd vyhovel ich návrhu aj na vypracovanie nového (súkromného) znaleckého posudku, na ktorého predloženie mali viac ako rok. Súd prvej inštancie nevykonaný dokazovanie súkromným znaleckým posudkom preto, lebo žalovaní viac ako rok tento dôkaz nezabezpečili, a teda žiadnym relevantným dôkazom nepreukázali, že by uplatnený nárok nebol dôvodný.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c/, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Pritom postupoval v

súlade s ustanovením § 470 ods. 1,2 CSP, podľa ktorého: (1) Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Zároveň odvolací súd postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie s ohľadom na výsledky dokazovania a aj s jeho odôvodnením stotožnil a na dôvažok dodáva nasledovné:

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal na súd žalobu dňa 27.07.2011 s požiadavkou zaviazať žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie vyplateného poistného plnenia z dôvodu, že žalovaný 2/ spôsobil vozidlom John Deer (kombajn) škodu, pričom uvedené vozidlo nebolo povinne zmluvne poistené držiteľkou uvedeného vozidla, ktorou je žalovaná 1/. Za žalovaných vyplatil teda poškodeným náklady, ktoré im vznikli v súvislosti s dopravnou nehodou. Žalobu oprel o ustanovenie § 24 ods. 2,7 zákona o povinnom zmluvnom poistení a od žalovaných požadoval náhradu zaplateného poistného plnenia.

8. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutkových zistení, podľa ktorých mala byť škoda spôsobená prevádzkou kombajnu John Deer, ktorého držiteľkou je žalovaná 1/ a ktorý riadil žalovaný 2/. Žalovaný 2/ bol za prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia trestne stíhaný a bol aj odsúdený. Súd mal za preukázané, že žalovaný ako vodič dňa 20.07.2010 riadil kombajn, pričom jeho pravou časťou narazil do stĺpu nadzemného telekomunikačného vedenia patriaceho spoločnosti Slovak Telekom, a.s., čím spôsobil pretrhnutie nadzemného telekomunikačného vedenia. Touto jazdou došlo aj k poškodeniu dvoch motorových vozidiel Škody Fabia, EČ F. a Škody Superb EČ F.. Keďže kombajn nebol poistený, poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poskytol z poistného garančného fondu žalobca. Žalobcovi tak v zmysle ustanovenia § 24 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení vzniklo právo na náhradu toho, čo plnil za osobu, ktorá zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a), b), f) a g) zákona. V danom prípade za škodu zodpovedajú žalovaní 1/, 2/.

9. Žalovaní v odvolaní namietali, že súd nevykonal dokazovanie súkromným znaleckým posudkom, ktorý mal vypracovať Ing. Gabriel Belobrad a neumožnil im predložiť už vypracovaný znalecký posudok Ing. Ladislava Bedecsa, ktorý mali k dispozícii na prvom pojednávaní. Zo zápisnice z tohto pojednávania, ktoré sa konalo 14.03.2012, však nevyplýva, že by žalovaní navrhli vykonať dokazovanie týmto znaleckým posudkom. Neuvedli pritom ani to, čo by mal tento znalecký posudok preukázať. Až v priebehu konania dňa 13.04.2017 predložila žalovaná 1/ znalecký posudok č. 24/2011 Ing. Ladislava Bedecsa, z ktorého vyplýva záver o vychýlení stĺpa telekomunikačného vedenia od zvislej roviny smerom k vozovke. Takýto záver o vychýlení stĺpa nárok žalobcu nespochybnil; žalovaný 2/ poznal cestu, jazdil po nej často a vedel, ako sú stĺpy osadené. Takisto poznal rozmery kombajnu, mal skúsenosti s jeho prevádzkou, musel vedieť ako ďaleko má jazdiť od objektov nachádzajúcich sa pri ceste. Predložený znalecký posudok evidentne nemohol mať vplyv na posúdenie zavinenia žalovaného 2/ v súvislosti so vznikom spôsobenej škody.

10. Záverom znaleckého posudku Ing. Bedecsa, ktorým nebolo vyvrátené zavinenie vodiča, si bola vedomá aj samotná žalovaná 1/, ktorá navrhla vykonať ďalšie dokazovanie súkromným znaleckým posudkom, ktorý mal vypracovať Ing. Gabriel Belobrad. Tento znalec súdu oznámil, že znalecký posudok vypracuje do 30.12.2017. Žalovaný 2/ však súd dňa 08.03.2018 informoval o tom, že znalecký posudok bude vypracovaný do 30.03.2018. Ing. Gabriel Belobrad dňa 12.06.2018 súdu oznámil, že sa pre hospitalizáciu nemôže dostaviť na pojednávanie a odovzdať vypracovaný znalecký posudok, ktorým by preukázal, že priebeh nehodového deja bol úplne iný, ako je deklarované v spise. Súd prvej inštancie potom na nariadenom pojednávaní dňa 15.06.2018 zamietol návrh na vykonanie dokazovania predložením súkromného znaleckého posudku a vyhlásil rozsudok. Žalovaný 2/ uviedol, že znalec nestihol vypracovať znalecký posudok z dôvodu jeho práceneschopnosti, no je zrejmé, že tvrdenia znalca a žalovaného 2/ o vypracovaní znaleckého posudku sa rozchádzajú; súkromný znalecký posudok napriek poskytnutému dostatočnému časovému priestoru žalovaní počas konania nezabezpečili.

Neobstojí preto ich námietka, že im súd neumožnil vykonať dôkaz týmto znaleckým posudkom. Postup súdu bol v súlade s ustanovením § 153 ods. 2 CSP, podľa ktorého na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

11. Súd v tomto prípade žalovaným umožnil, aby navrhovaný súkromný znalecký posudok predložili, a poskytol im na to aj dostatočne dlhú dobu. Pojednávanie uskutočnené dňa 31.03.2017 odročil za účelom predloženia znaleckého posudku do 15.04.2017 na neurčito. Zároveň listom zo dňa 17.10.2017 súd žalovaným oznámil, že znalecký posudok môžu predložiť až do 31.12.2017. Posudok nepredložili ani k tomuto termínu, a preto súd dňa 26.02.2018 vytýčil pojednávanie na deň 16.05.2018. Žalovaný 2/ potom oznámil, že znalecký posudok predloží do 30.03.2018, ale následne tri dni pred pojednávaním sám znalec Ing. Belobrad súdu oznámil, že sa z vážnych zdravotných dôvodov nemôže na pojednávanie dostaviť a vypracovaný znalecký posudok odovzdať.

12. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že ak mal znalec skutočne vypracovaný znalecký posudok, bolo možné postupovať tak, že by ho žalovaným odovzdal a oni by ho predložili súdu na dôkaz, pričom účasť znalca na pojednávaní nebola potrebná. Vypracovanie znaleckého posudku však spochybnil sám žalovaný 2/, ktorý na pojednávaní uviedol, že znalec je práceneschopný a nestihol znalecký posudok do dňa pojednávania vypracovať. Od odročenia pojednávania dňa 31.03.2017 za účelom predloženia súkromného znaleckého posudku do rozhodnutia vo veci rozsudkom dňa 15.06.2018 uplynul viac ako jeden rok, a teda žalovaní mali dostatok času na preukázanie svojich tvrdení. Keďže dôkazné bremeno v tomto smere neunesli, pri rozhodovaní o nároku žalobcu súd mohol vychádzať len z dôkazov nachádzajúcich sa v spise, z ktorých jednoznačne vyplýva zodpovednosť žalovaného 2/ ako vodiča motorového vozidla za škodu spôsobenú jazdou nepoisteného vozidla a žalovanej 1/ ako držiteľky tohto vozidla.

13. Vykonanie dôkazu znaleckým posudkom pred odvolacím súdom, ktoré navrhli žalovaní, nebolo možné, pretože tento dôkaz bol zamietnutý súdom prvej inštancie už z vyššie uvedených dôvodov. V odvolacom konaní tak šlo o novotu, ktorá nie je prípustná (§ 366 písm. d/ CSP), pretože súkromný znalecký posudok mali odvolatelia predložiť súdu prvej inštancie, ktorý by bol vykonal dokazovanie jeho oboznámením. Navyše odvolací súd musel konštatovať, že znalecký posudok žalovaní ani ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu do spisu nedoložili. Odvolací súd však poznamenáva, že v zmysle § 193 tretej vety CSP je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, čo znamená, že súd prvej inštancie bol v konaní zo zákona viazaný rozsudkom Okresného súdu Komárno 1T/25/2011-226 zo dňa 26.04.2011, ktorým bol žalovaný 2/ uznaný za vinného, že dňa 20.7.2010 v čase okolo 21:00 v obci Zlatná na Ostrove riadil samohybný pracovný stroj - kombajn, narazil do stĺpu nadzemného vedenia, čím spáchal prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Trestného zákona.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd po prejednaní veci urobil záver, že žalobca na dôkaz svojho práva predložil právne významné listinné dôkazy, ktorými bolo preukázané, že dňa 20.07.2010 skutočne bola spôsobená škoda tak, ako tvrdil žalobca, a to vozidlom, ktoré nebolo povinne zmluvne poistené podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, a preto žalobcovi vznikla povinnosť poškodeným plniť z garančného fondu poisťné plnenie z titulu spôsobenej škody. Následne si žalobca mohol uplatňovať náhradu tohto plnenia voči tomu, kto za škodu zodpovedá, t. j. voči vodičovi a súbežne aj voči držiteľovi motorového vozidla. Odvolací súd posúdil odvolanie žalovaných ako neopodstatnené, a tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

15. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému patrí náhrada účelne vynaložených trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP odvolací súd žalobcovi priznal voči žalovaným 1/,2/, ktorí sú povinní spoločne a nerozdielne (§ 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka), nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).